

Ma tistax tiġi imposta d-detenzjoni kontra persuni responsabbli tal-Land ta' Bayern sabiex jiġu ordnati jadottaw miżuri ta' riabilitazzjoni tal-arja ċirkostanti f'München (b'hal projbizzjoni ta' ċirkolazzjoni ta' ċerti vetturi diesel) ħlief jekk għal dan il-għan tkun teżisti bażi legali nazzjonali aċċessibbli, preċiża u prevedibbli u jekk din ir-restrizzjoni tkun proporzjonata.

Hija l-Qorti Amministrattiva Superjuri ta' Bayern li għandha tivverifika jekk dawn il-kundizzjonijiet humiex issodisfatti

Permezz tas-sentenza tagħha tal-lum, il-Qorti tal-Ġustizzja għall-ewwel darba tat deċiżjoni dwar jekk qراطي nazzjonali humiex awtorizzati, jew saħansitra obbligati, li jimponu detenzjoni kontra persuni responsabbli tal-awtoritajiet nazzjonali li jirrifjutaw b'mod persistenti li jikkonformaw ruħhom ma' deċiżjoni ta' qorti li tordnalhom jeżegwixxu l-obbligi tagħhom taħt id-dritt tal-Unjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja giet adita fil-kuntest ta' kawża bejn Deutsche Umwelthilfe, organizzazzjoni Ġermaniża għad-difiża tal-ambjent, u l-Land ta' Bayern (il-Ġermanja) dwar ir-rifjut persistenti ta' dan tal-aħħar li jadotta, b'eżekuzzjoni tad-Direttiva 2008/50 dwar il-kwalità tal-arja ċirkostanti¹, il-miżuri neċessarji għall-osservanza tal-valur ta' limitu stabbilit għad-diossidu tan-nitroġenu fil-belt ta' München (il-Ġermanja). Wara li gie kkundannat l-ewwel darba fl-2012 sabiex jemenda l-pjan ta' azzjoni tiegħu għall-kwalità tal-arja applikabbli f'din il-belt, imbagħad għat-tieni darba fl-2016, taħt piena ta' pagamenti ta' penali, sabiex jikkonforma ruħu mal-obbligi tiegħu, inkluż bl-impożizzjoni ta' projbizzjonijiet ta' ċirkolazzjoni għal ċerti vetturi b'mutur diesel f'diversi żoni urbani, il-Land ta' Bayern madankollu rrifjuta li jeżegwixxi dawn l-ordnijiet u, konsegwentement, gie kkundannat għat-tielet darba fl-2017 għall-ħlas ta' penali ta' EUR 4 000, li huwa ħallas. Peress li l-Land ta' Bayern dejjem irrifjuta li jikkonforma ruħu ma' dawn l-ordnijiet u ddikjara pubblikament li ma huwiex ser josserva l-obbligi tiegħu, Deutsche Umwelthilfe ipprezentat rikors ġdid intiż, minn naħa, għal-likwidazzjoni ta' pagamenti ta' penali ġodda ta' EUR 4 000, li ntlaga' b'digriet tat-28 ta' Jannar 2018, u, min-naħa l-oħra, għal deċiżjoni ta' detenzjoni kontra l-persuni responsabbli tal-Land ta' Bayern (jiġifieri l-Ministru għall-Ambjent u għall-Protezzjoni tal-Konsumatur jew, fin-nuqqas ta' dan, il-Ministru-President), li gie miċhud b'digriet tal-istess jum. Adita mil-land ta' Bayern, il-qorti tar-rinviju, il-Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva Superjuri tal-Land ta' Bayern), minn naħa, ikkonfermat il-likwidazzjoni tal-pagamenti ta' penali u, min-naħa l-oħra, iddeċidiet li tadixxi lill-Qorti tal-Ġustizzja b'talba għal deċiżjoni preliminari dwar l-ordni eventwali ta' detenzjoni. Fil-fatt, filwaqt li kkonstatat li l-kundanna għall-ħlas ta' penali ma kinitx tali li twassal għal bidla fl-aġir tal-Land ta' Bayern, sa fejn, peress li kien ikkontabbilizzat b'ħala d'ħul tal-Land, huwa ma jwassal għall-ebda telf patrimonjali, u li l-applikazzjoni ta' miżura ta' detenzjoni kienet eskluża min-ħabba raġunijiet kostituzzjonali interni, l-imsemmija qorti għamlet lill-Qorti tal-Ġustizzja domanda preliminari intiża sabiex jiġi ddeterminat, essenzjalment, jekk id-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari d-dritt għal rimedju effettiv iggarantit mill-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta"), għandux jiġi interpretat b'ħala li jawtorizza, jew saħansitra jobligga, lill-qراطي nazzjonali jadottaw tali miżura.

¹ Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa (ĠU 2008, L 152, p. 1).

Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, f'ċirkustanzi kkaratterizzati minn rifjut persistenti ta' awtorità nazzjonali li tikkonforma ruħha ma' deċiżjoni ġudizzjarja li tobligaha teżegwixxi obbligu ċar, preċiż u inkundizzjonat li jirriżulta mid-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari mid-Direttiva 2008/50, hija l-qorti nazzjonali kompetenti li għandha tordna detenzjoni kontra l-persuni responsabbli tal-Land ta' Bayern sakemm jiġu ssodisfatti żewġ kundizzjonijiet. Minn naħa, għandha teżisti, fid-dritt intern, bażi legali għall-adozzjoni ta' tali miżura li tkun suffiċjentement aċċessibbli, preċiża u prevedibbli fl-applikazzjoni tagħha. Min-naħa l-oħra, il-prinċipju ta' proporzjonalità għandu jiġi osservat.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja l-ewwel nett fakkret li huma l-Istati Membri li għandhom jiżguraw, meta jimplimentaw id-dritt tal-Unjoni, ir-rispett tad-dritt għal **protezzjoni ġudizzjarja effettiva**, iggarantit kemm mill-Artikolu 47 tal-Karta kif ukoll, fil-qasam tal-ambjent, mill-Artikolu 9(4) tal-Konvenzjoni ta' Aarhus². L-imsemmi dritt huwa iktar u iktar importanti meta n-nuqqas ta' adoxxjoni tal-miżuri rikjesti mid-Direttiva 2008/50 **jipperikola s-saħħa tal-persuni**. Issa, leġiżlazzjoni nazzjonali li twassal għal sitwazzjoni li fiha s-sentenza ta' qorti tibqa' ineffettiva tmur kontra l-kontenut essenzjali ta' dan id-dritt u ċċaħħadha minn kull effett utli. F'sitwazzjoni bħal din, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li hija l-qorti nazzjonali li għandha tagħti interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali tagħha li, sa fejn ikun possibbli, tkun konformi mal-għanijiet imfittxija minn dawn id-dispożizzjonijiet jew, fin-nuqqas ta' dan, li tħalli mhux applikata kull dispożizzjoni nazzjonali li tmur kontra d-dritt tal-Unjoni ta' effett dirett.

Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat ukoll li l-osservanza ta' dan l-aħħar obbligu ma jistax iwassal għall-ksur tad-dritt fundamentali l-ieħor li huwa d-**dritt għal-libertà**, iggarantit mill-Artikolu 6 tal-Karta, u li d-detenzjoni hija limitazzjoni ta' dan id-dritt. Peress li d-dritt għal protezzjoni ġudizzjarja effettiva ma huwiex assolut u jista' jinkludi restrizzjonijiet, konformement mal-Artikolu 52(1) tal-Karta, **għandhom jiġu bbilancjati d-drittijiet fundamentali inkwistjoni**. Issa, sabiex tingħata risposta għar-rekwiżiti ta' din id-dispożizzjoni, **liġi li tawtorizza lil qorti ċċaħħad persuna mil-libertà għandha qabel kollox tkun suffiċjentement aċċessibbli, preċiża u prevedibbli fl-applikazzjoni tagħha sabiex jiġi evitat kull perikolu ta' arbitrarjetà, fatt li għandu jiġi ddeterminat mill-qorti tar-rinviju**. Barra minn hekk, **peress li l-ordni ta' detenzjoni twassal għal ċaħda tal-libertà, hija ma tistax tintuża, fl-osservanza tar-rekwiżiti li jirriżultaw mill-prinċipju ta' proporzjonalità, hlief meta ma teżisti ebda miżura inqas restrittiva** (bħal, b'mod partikolari, pagamenti ta' penali f'ammont għoli, repetuti bi skadenza qasira, u li l-ħlas tagħhom ma jkunx, fl-aħħar mill-aħħar, għall-benefiċċju tal-baġit minn fejn huma joriġinaw), **u dan għandu jiġi eżaminat ukoll mill-qorti tar-rinviju**. Huwa biss fil-każ li jiġi konkluz li l-limitazzjoni mogħtija lid-dritt għal-libertà minħabba l-fatt tal-ordni ta' detenzjoni **tosserva dawn il-kundizzjonijiet li d-dritt tal-Unjoni mhux biss jawtorizza, iżda jirrikjedi l-użu ta' tali miżura**, madankollu huwa ppreċiżat li ksur tad-Direttiva 2008/50 jista', barra minn hekk, jiġi kkonstatat mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu jew jagħti lok għall-istabbiliment tar-responsabbiltà tal-Istat għad-danni li jirriżultaw minnu.

TFAKKIRA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti lill-qorti tal-Istati Membri, fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fuq is-sit CURIA mill-jum li fiha tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" (☎ (+32) 2 296410

² Konvenzjoni dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-partekipazzjoni pubblika fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, iffirmata f'Aarhus fil-25 ta' Ġunju 1998 u approvata f'isem il-Komunità Ewropea bid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2005/370/KE tas-17 ta' Frar 2005 (ĠU 2005, L 124, p. 1).